

Rindas upe. Sociāl-ekonomiskais izvērtējums.

Rinda pie Vēdes. Foto: A. Klepers

1. Ievads

1.1. Izvērtējuma mērķi un uzdevumi

Izvērtējums veikts Ventspils novada pašvaldības zivsaimnieciskās stratēģijas un ar to saistīto zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumu sagatavošanai Irbes un Rindas upei. Izvērtējums iekļaujas SIA “Saldūdeņu risinājumi” pētnieku izstrādātajā galvenajā ziņojumā par upes ekoloģisko stāvokli un zivju resursiem.

Novērtējums veikts, lai iegūtu plašāku situācijas izpratni, tostarp no dažādām iesaistītajām pusēm, novērtētu upes piekļuvi, vērtību sabiedrībai no rekreācijas, tūrisma vai citiem aspektiem, analizētu savstarpējos pretnostatījumus (ūdenstūrisms un dabas aizsardzība). Mērķis šim ziņojumam un pētījumā iegūtajām atziņām ir **palīdzēt pieņemt nākotnē lēmumus par atbildīgu upes apsaimniekošanu** (primāri pašvaldībai, taču tostarp arī citām iesaistītajām pusēm), kas balstītos uz datiem un padziļinātu visu iesaistīto pušu darbību un funkciju analīzi.

Dati iegūti, apsekojot pārskatā iekļautās vietas dabā (īstenotas laivu braucieni pa Rindu 2025. gada 30 un 31. jūlijā), apkopojot šim mērķim nozīmīgu dažādu avotu sekundāros

datus, intervējot vietējos iedzīvotājus, maksšķerņiekus, atpūtniekus, gūstot pieredzi no ūdenstūrisma pakalpojumu pirkšanas, kā arī organizējot fokusgrupas diskusiju Ventspils novada Ances pagasta pašvaldības ēkā, Ancē 2026. gada 26. janvārī.

1.2. Upes atrašanās vieta un raksturojums

Rindas upe ir viena no nozīmīgākajām Kurzemes rietumdaļas ūdenstecēm, kas, satekot ar Stendi, veido Irbes upes sākumu. Tā ir tipiska lēna līdzenuma upe, mierīgu un vietām līkumotu tecējumu, kas plūst cauri mazapdzīvotām mežu un purvainām teritorijām, saglabājot augstu dabiskuma pakāpi. Upe funkcionē kā nozīmīgs Usmas ezera baseina noteces elements, regulējot ūdens režīmu plašākā teritorijā un ietekmējot pieguļošo mitrāju un mežu ekosistēmas. Pateicoties dabiskajai gultnei, nelielajai antropogēnajai ietekmei un ainaviski pievilcīgajiem, mežainajiem krastiem, Rinda ir piemērota rekreācijai, īpaši mierīgai laivošanai un dabas izziņai, vienlaikus saglabājot relatīvi zemu noslodzi salīdzinājumā ar Irbi. Rinda reprezentē Kurzemes zemienes upju attīstības īpatnības, savukārt no bioloģiskā viedokļa tās krasti un palienes ir nozīmīgas dzīvotnes dažādām retām sugām. Rindas upes (garums ~29 km; kritums neliels (6,8 m jeb 0,23 m/km)¹, upes baseins saistīts ar Usmas ezera noteci) savdabību Latvijas upju kontekstā raksturo:

- viena no divām Irbes satekupēm un nozīmīga upe Kurzemes hidrogrāfiskajā tīklā;
- salīdzinoši maz regulēta upe ar augstu dabiskuma pakāpi un zemu antropogēno ietekmi;
- upes baseinā dominē mežu un mitrāju teritorijas ar salīdzinoši labu ūdens kvalitāti;
- piemērota mierīgai, mazāk intensīvai ūdenstūrisma attīstībai, īpaši kā alternatīva noslogotākajai Irbes upei.

Ūdenstūrisma kontekstā Rinda tiek raksturota kā klusāka un dabiskāka alternatīva Kurzemes populārajām laivošanas upēm:

“Rindas upe ir viena no lēnākajām un mierīgākajām upēm Latvijā — piemērota nesteidzīgiem piedzīvojumiem klusā dabas vidē. Tās tecējums sākas no Puzes ezera, kur pirmie 9 kilometri vairāk atgādina ezeriņu virkni nekā klasisku upi. Tam seko straujāks un līkumaināks posms, bet apmēram 9 kilometrus pirms Rindas ciema upe kļūst plašāka un lēnāka — šeit tā savulaik ir bijusi bagarēta un vietām ūdens var būt pat tik maz, ka airi nav kur iemērt. Pēc pirmajiem 5 kilometriem upe līkumo gar senām smilšu kāpām — ainava, kas Latvijā sastopama reti. Vietā, kur Stende un Rinda kopīgi veido Irbes upi, ūdens kļūst dzidrāks, straume straujāka un asāki, aizraujošāki līkumi. Tas padara Rindu ne tikai par lielisku galamērķi, bet arī par izcilu sākuma punktu tālākam braucienam pa Irbi. Rindas upe ir šaura un sekla, taču vietām var nākties izvairīties no sakritušiem kokiem un sēkļiem. Apkārtnes ainavas ir mainīgas — pļavas, krūmi un

¹ Eipurs, I. (1997). Rinda. Latvijas Daba. Enciklopēdija. Rīga. Preses Nams. 5-6. lpp.

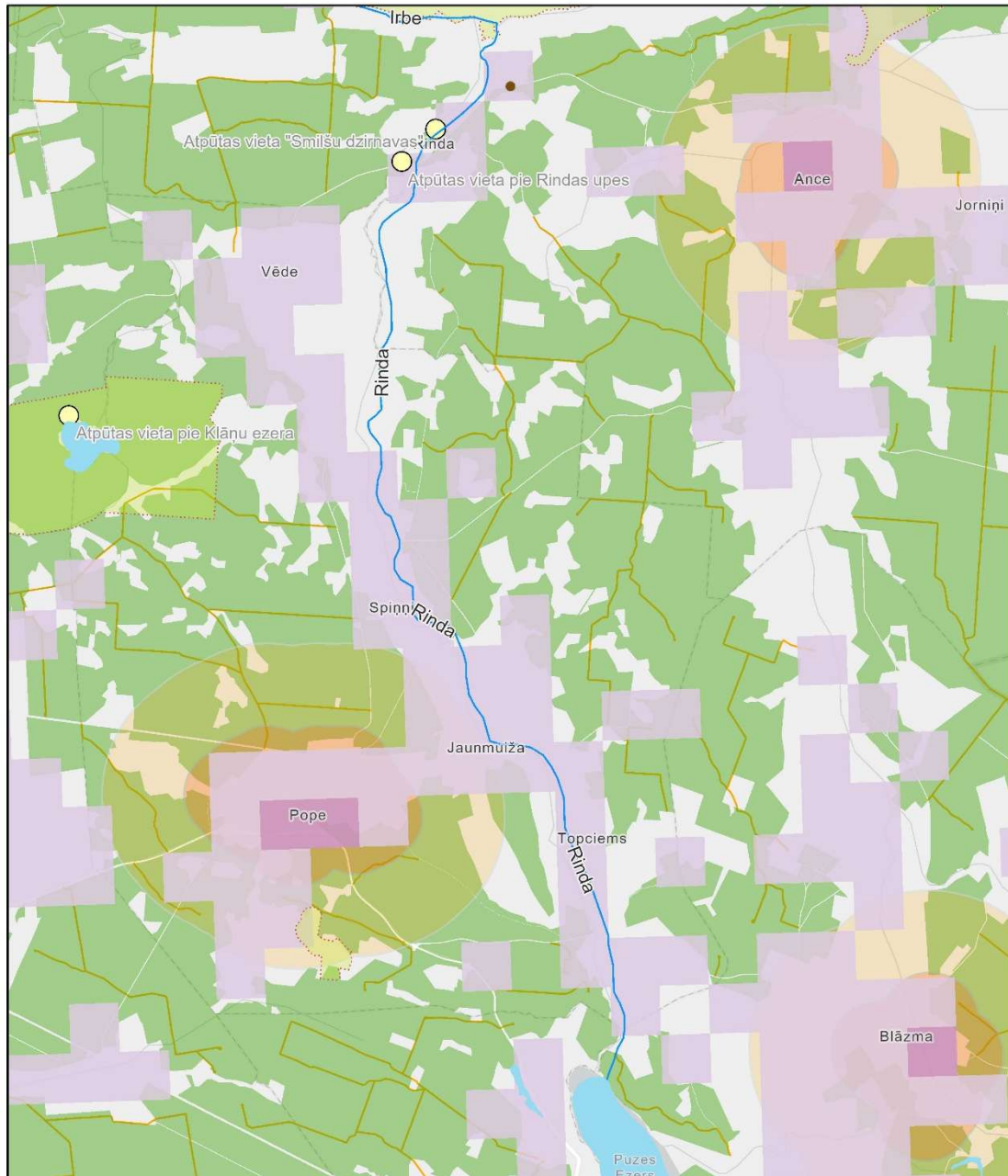
meži. Vispiemērotākais laiks laivošanai ir pavasarī un rudenī, kad ūdens līmenis ir pietiekams. Vasarās upe mēdz būt sekla, līdz ar to, grūtāk laivojama.²”

2. Sociālais konteksts

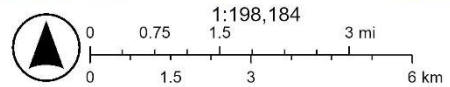
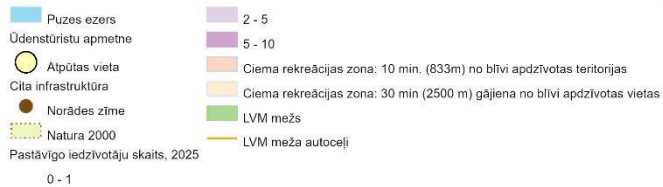
2.1. Iedzīvotāju skaits Rindas apkārtnē.

Iedzīvotāju skaits apvidū ir neliels. Līdz 2,5 km attālumam no Rindas upes, kas atbilstu aktīvās rekreācijas zonas telpai, ikdienā 2018. gadā dzīvoja 440 iedzīvotāji, bet 2025. gadā iedzīvotāju skaits bija krities līdz 410 iedzīvotājiem (sk. 1. attēlu). Iedzīvotāju skaits šajā reģionā kopumā turpina samazināties un pieaug vidējais vecums. Pope ir vienīgā blīvi apdzīvotā vieta un ciema Austrumu mala nedaudz iekļaujas šajā zonā. Pārējo daļu veido viensētas ap Puzes ezeru un savrupmājas un viensētas skrajciemos gar upes abiem krastiem Topciemā, Desuciemā, Jaunmuižā, Spiņņos, Vēdē, Rindā un Angerciemā.

² <https://upesoga.lv/search?query=Rinda>

23.03.2026.

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, SIA Envirotech, AS "Latvijas valsts mežs", Centrālā statistikas pārvalde

VIAZI, 2026
Andris Klepers

1. attēls. Iedzīvotāju skaits, rekreācijas zonas un tūrisma infrastruktūra pie Rindas upes. *Dati par iedzīvotāju skaitu: CSP eksperimentālie dati, 2026; Dati par infrastruktūru: LVM & DAP, apsekojums uz vietas.*

2.2. Tradīcijas un kultūrvēsturiskā nozīme.

Rinda saukta vēsturiski arī par Tuopupi³ vai Angeru⁴, kas kā sinonīms pieminēts arī salīdzinoši nesenos avotos⁵, turpat pie Rindas satekas ar Stendi atrodas skrajciems vārdā Angerciems un turpat netālu arī Angermindes (Rindas) viduslaiku pils, kas ir bijusi Kurzemes bīskapa vasaļa pils Rindas upes kreisajā krastā netālu no tās satekas ar Stendes upi. Pils uzcelta pie senās Vanemas un Ventavas zemju robežas, kas vēlāk bija Kurzemes bīskapijas un Livonijas ordeņa valsts robeža⁶. Līdz mūsdienām saglabājušies vien pils pamati un nelieli mūra fragmenti. Angermindes pilsdrupu plāns no 1870. gada atrodams Jūliusa Dēringa zīmējumos⁷.

Rindas krastos vai upes tuvumā ir vairākas valsts aizsargājamas kultūras mantojuma vietas:

- Valsts nozīmes kultūras piemineklis: Jaunmuižas dzirnavas (Nr. 6949)⁸, kas reprezentē 19. gs. industriālo mantojumu ar arhitektonisku vērtību. Ap dzirnavām pieminekļa aizsardzības zonā vērtīga ir gan apkārtnē raksturīgā vēsturiskā plānojuma struktūra, gan apkārtnes raksturīgā ainava (ko veido tās elementi — ceļu tīkls, stādījumi, mežs, lauki, pļavas, to kontūras, raksturīgā veģetācija, vēsturiski raksturīgā apbūve, vēsturiskais labiekārtojuma raksturs un vēsturiskas inženierbūves).
- Valsts nozīmes kultūras mantojuma vērtības atrodas Rindas luterāņu baznīcā, kur īpašas mākslas vērtības ir altāris (Nr. 4602)⁹, kancele ar deviņiem gleznojumiem (Nr. 4604)¹⁰, arī reģiona nozīmes kultūras piemineklis — baznīcas durvju komplekts (Nr. 4603)¹¹.
- Valsts nozīmes arheoloģisks kultūras piemineklis — Angermindes (Rindas) viduslaiku pils
- Reģiona nozīmes kultūras piemineklis: zemnieku sēta “Kalnenieki” (Nr. 6143)¹², kas ir 19. gs. otrās puses arhitektūras mantojums un pārstāv Latvijas Kultūras kanonā iekļauto tipisko latviešu viensētu¹³ Kurzemē.

³ Endzelīns J. Latvijas vietu vārdi. I–II daļa. Rīga: A. Gulbja apgāds, 1922.–1925.

⁴ Plāķis J. Latvijas vietu vārdi un latviešu pavārdi. I–II daļa. Rīga: Latvijas Universitāte, 1936.–1939.

⁵ Latvijas pagasti. Enciklopēdija. 1.–2. sēj. Rīga: Apgāds "Preses nams", 2001.–2002.

⁶ <https://dspace.ut.ee/server/api/core/bitstreams/9f6b2c8e-b428-46c5-afcc-53b6a1bc6869/content>

⁷ [File:Angermindes pilsdrupu plāns 1870. gadā.jpg - Wikimedia Commons](#)

⁸ [Dzirnavas | Mantojums.lv](#)

⁹ <https://mantojums.lv/cultural-objects/4602>

¹⁰ <https://mantojums.lv/cultural-objects/4604>

¹¹ <https://mantojums.lv/cultural-objects/4603>

¹² [Zemnieku sēta "Kalnenieki" | Mantojums.lv](#)

¹³ [Latviešu viensēta, 16.–21. gadsimts | Latvijas Kultūras kanons](#)

- Reģiona nozīmes kultūras piemineklis ar arheoloģisku vērtību: Dambkalns — senkapi (Nr. 2537)¹⁴, kā arī Mazistabu Stieguļu kalns, kas ir senā kulta vieta (Nr. 2524)¹⁵ un turpat līdzās ir Mazistabu viduslaiku kapsēta (Nr. 2525)¹⁶.

Attiecībā uz minētajiem kultūras pieminekļiem ir spēkā nekustamā īpašuma attīstības nosacījumi, lai saglabātu mantojuma vērtības. Finanšu ministrija sadarbībā ar Kultūras ministriju un Latvijas Pašvaldību savienību izstrādā grozījumus likumā “Par nekustamā īpašuma nodokli”¹⁷, paredzot deleģējumu Ministru kabinetam noteikt kritērijus un pazīmes valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem, pēc kurām piemērojami nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi vai atbrīvojumi. Plānots, ka tā būs atzīme (koeficients), kas raksturo konkrētā kultūras pieminekļa apgrūtinājumu apjomu, ko veido objekta vērtības līmenis, tipoloģiskā grupa, publiskā pieejamība, kā arī objektā konstatētie pārkāpumi.

Ar apvidu plašāk saistās nemateriālā kultūras mantojuma tradīcijas, tostarp vairākas, kas ir raksturīgas nacionālā mērogā un tiek praktizētas arī šajā apvidū. Piemēram, nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā minētajām¹⁸ vai nacionālajā kultūras kanonā¹⁹ iekļautajām: tautas amatiermākslas kopas, kas iekļaujas Dziesmu un deju svētku tradīcijā un simbolismā,²⁰ sēņu vākšana un izmantošana,²¹ Jāņu svinēšanas tradīcijas,²² kapu kopšanas tradīcijas²³ u.c.

2.3. Sabiedrības attieksme pret upi un tās izmantošanu

Analizēta sabiedrības attieksmi pret upi un tās izmantošanu kontekstā ar reģionā notiekošo, izmantojot apmeklētāju (tūristu) digitāli publicētās atsauksmes — kopā analizētas 67 apmeklētāju atsauksmes²⁴. Atsauksmēs dominē izteikti pozitīva uztvere (sk. 1. tabulu) — īpaši par dabas kvalitāti, klusumu, autentisku lauku vidi un laivošanas iespējām. Vājās puses ir fragmentāras un galvenokārt saistītas nevis ar pašu upi vai vidi, bet ar atsevišķiem pakalpojumu sniedzējiem vai neskaidriem kvalitātes aspektiem, kas norāda uz nevienmērīgu pakalpojumu līmeni, nevis sistēmisku problēmu. Vienlaikus

¹⁴ [Dambkalns - senkapi | Mantojums.lv](https://mantojums.lv/cultural-objects/2537)

¹⁵ <https://mantojums.lv/cultural-objects/2524>

¹⁶ [Mazistabu viduslaiku kapsēta | Mantojums.lv](https://mantojums.lv/cultural-objects/2525)

¹⁷ <https://karte.mantojums.lv/>

¹⁸ [NKM saraksts – Nematerialakultura.lv](https://mantojums.lv/saraksts)

¹⁹ [Saraksts | Latvijas Kultūras kanons](https://mantojums.lv/saraksts)

²⁰ [Dziesmu un deju svētku tradīcija un simbolisms Igaunijā, Latvijā un Lietuvā – Nematerialakultura.lv](https://mantojums.lv/saraksts)

²¹ [Sēņu vākšana un izmantošana \(2023\) – Nematerialakultura.lv](https://mantojums.lv/saraksts)

²² [Jāņi | Latvijas Kultūras kanons](https://mantojums.lv/saraksts)

²³ <https://kulturaskanons.lv/archive/kapu-kopsanas-tradicija/>

²⁴ *Par metodi: 2025. gada 11.-15.decembra periodā apkopotas un analizētas Google atsauksmes par sešiem objektiem, kuri ir tieši attiecināmi vai atrodas tuvajā apkārtnē Rindas upei: “Z/S Graudupes”, “Rindas skola”, “Nāa ču laivot”, “Upes osta”, “Valdemārpils ceļa tilts” un “Brīvdienu Māja Lejas”. Atsauksmes tiek atspoguļotas apkopotā formātā, veicot teksta tematisko grupēšanu. Ar teksta sadaļu kā tematiski atbilstoša atlasīta 41 atsauksme. Tematiskajā grupēšanā fokuss vērsts uz Rindas upi un tās vidi, nevis uz tuvumā esošo pakalpojumu atsevišķu raksturošanu.*

izceļas arī robežsituācija starp autentisku dabu un komfortu — daļai lietotāju patīk izolācija, bet citiem trūkst interneta, privātuma vai ērtas piekļuves.

1. tabula. Apkopotās **stiprās un vājās puses** par Rindu no apmeklētāju publiskajām atsauksmēm digitālajā vidē.

<i>Stiprā puse (tematika)</i>	<i>Minēšanas biežums</i>	<i>Konkrētākas atbildes un citāti</i>
Infrastruktūra, novietojums	2	“Laivu piegādātājiem ērta piekļūšana, jo pie šosejas.” “Atrašanās vieta tieši pie upes... ļoti kluss un dabas vidū.”
Atmosfēra, atpūta un vieta	28	“Ļoti labi varēja atpūsties no interneta.” “Ideāla atpūta no pilsētas un cilvēkiem... zona telefonam nebūs.” “Ļoti kluss un var sēdēt krastā un vērot dabu.” “Very beautiful location, very quiet.” “One of the most beautiful places in Latvia... pristine nature.”
Aktivitātes pie upes	21	“Var izbraukt ar laivu... iespēja SUP, makšķerēšana.” “Zivis ir :)” “Iespēja baudīt ūdens priekus, laivas, SUP.” “Vieta der vairāk makšķerniekiem vai laivu mīļiem.”
Apmeklētāju pieredze, saimnieki un pakalpojumi	23	“Jauki saimnieki, plašas un tīras telpas.” “Pilnībā aprīkota virtuve, sauna, kamīns.” “Very clean, everything worked, communication pleasant.” “Andre is a great host... everything you need.”
Aprīkojums un komforts (jauna tematika)	8	“Māja pilnībā aprīkota... galda spēles, grils, sauna.” “Kitchen very well equipped.” “Cosy place... comfortable stay.”
Attālinātība (‘digital detox’)	7	“Internets nav – var atpūsties no telefona.” “Zona telefonam nebūs.” “Practically no signal... iespēja atslēgties no ikdienas.”
<i>Vājā puse (tematika)</i>	<i>Minēšanas biežums</i>	<i>Konkrētākas atbildes / citāti</i>
Atsevišķi infrastruktūras un kvalitātes aspekti	1	“Vecs” (par infrastruktūru pie upes)
Negatīva pieredze ar pakalpojumu sniedzējiem	3	“Ļoti nepatīkams saimnieks...” “Papildus maksa par transportu.” “Vīrietis vārdā Gatis bija nelaipns.”
Privātuma trūkums, koplietošana	2	“Teritorija nav 100% privāta... vietējie izmanto laivu piestātni.”
Pārmērīga izolācija un piekļuve	3	“You definitely need a rental car... very remote.” “Tuvumā neviena nav.”
Digitālā nepieejamība kā mīnuss (daļai)	3	“Interneta savienojums vairāk nebija nekā bija.” (daļai tas ir pluss, bet citos gadījumos – trūkums)
Neskaidri vai pretrunīgi vērtējumi	2	“30 EUR līdz ceturtajam. Lēti.”

Par makšķerēšanas pieredzi Rindā intervēti divi sastaptie makšķernieki pie upes 2026. gada jūlijā (sk. 2. attēlu) un analizētas digitāli iegūstamās atsauksmes.

2. attēls. Makšķernieks ar lomu Rindas upē 2026. gada 31. jūlijā.

Rindas upe makšķernieku skatījumā raksturojama kā samērā maz izmantots, bet ekoloģiski vērtīgs un interesants zivju resurss Kurzemes piekrastes baseinā. Tā ietilpst Baltijas jūrā ietekošo upju sistēmā un tiek klasificēta arī kā potenciāla migrējošo zivju (piemēram, taimiņa) upe, līdzās tādām upēm kā Venta vai Irbe.²⁵ Praktiskajā copes pieredzē dominē plēsīgo zivju sugas – īpaši līdaka, kas arī ir viena no biežāk reģistrētajām lomu sugām konkrēti Rindā,²⁶ bet sastopamas arī citas Latvijai raksturīgās sugas – asari, raudas, brekši, vimbas un atsevišķos posmos arī sams vai zandarts, kas ienāk no saistītajiem ūdeņiem (Puzes ezera un Irbes baseina). Upes hidromorfoloģija būtiski ietekmē makšķerēšanas taktiku – tā ir salīdzinoši sekla, lēna un vietām stipri aizaugusi vai ar koku sagāzēm, kas nozīmē, ka efektīvākās ir aktīvās metodes (spiningošana ar seklgaitas mānekļiem, nelielu dziļumu vobleriem vai džīgiem), bet vienlaikus pastāv augsts mānekļu zaudēšanas risks²⁷. Rindas specifika ir arī tās posmu dažādība – augštecē (pie Puzes ezera) iespējamās dziļākas vietas ar lielāku zivju koncentrāciju (t.sk.

²⁵ https://www.usmasezers.lv/wp-content/uploads/2017/10/catch_en.pdf

²⁶ <https://www.fishangler.com/fishing-waters/lv/kurzeme/rinda-river/36471721>

²⁷ <https://arlaivu.lv/laivosana-rinda/> +

samu potenciāls), savukārt vidustecē un lejtecē dominē mierīga straume, kas vairāk piemērota līdaku, asaru un balto zivju ķeršanai. Tajā pašā laikā makšķerēšanas pieredze tiek raksturota kā “nišas” tipa – salīdzinoši mazs makšķernieku spiediens, dabiskums un vientulība, bet arī zemāks stabilo lomu blīvums nekā populārākās Latvijas upēs. To apstiprina arī reģionālie makšķerēšanas materiāli, kuros uzsvērts, ka Kurzemes mazākās piekrastes upes bieži piedāvā kvalitatīvu, bet ne masveidīgu lomu pieredzi, vairāk balstītu uz individuālu vietu zināšanu un sezonālām svārstībām^{28,29}. Kopumā Rindas upe makšķerniekiem ir pievilcīga kā klusa, mazapdzīvota un “savvaļas” tipa upe, kur galvenā vērtība ir nevis garantēts loms, bet gan dabas kvalitāte, eksperimentēšana ar vietām un metodēm, kā arī potenciāls atklāt mazāk izmantotas, bet perspektīvas copes vietas. Viens no makšķerniekiem gan pretrunīgi vērtēja upes vides kvalitāti, kas ir aizaugusi un ietekmēta no lauksaimniecības.

3. Ekonomiskais konteksts

3.1. Upes izmantošana saimnieciskām vajadzībām

Upe netiek plaši izmantota saimnieciskām vajadzībām, taču lielāka saimnieciskā darbība ir ar zemi abos upes krastos. Gar upi tās tuvumā ir vairāk nekā 400 zemes īpašuma vienības³⁰. Daļa lauksaimniecības zemju (Topciemā un Desciemā) ir sadalītas kā t.s. “šņoru zemes” šaurās joslās, kas robežojas ar upi. Rindas tuvumā ir vairāki mežu masīvi, pie tās iztekas un lejtecē ir pamatā valsts meži (LVM). Vairākas mežu zemes pieder gan juridiskām, gan fiziskām personām.

Blakus Rindas upei Vēdes ciemā 2010. gada aprīlī tika atklāts mazs lokāls vēja parks ar 70 metrus augstām vēja turbīnām. Tā uzstādītāji bija SIA “Enercom Plus” (tagad Greenpower, SIA³¹ ar 250 tk. EUR apgrozījumu gadā, taču šāds apgrozījums ir no vairākiem vēja parkiem kopā. Vēdē darbojās trīs vēja ģeneratori no četriem plānotajiem ar jaudu 2,7 MW³². Uzņēmums bija iesaistīts ekonomiskā skandālā (*Enercom Plus* pieprasījusi Ekonomikas ministrijai kvotas vēja enerģijas ražošanai, kas tai turpmākos 10 gadus garantētu obligāto iepirkumu ap 15 miljonu latu apmērā³³). Vietējie iedzīvotāji pret vēja parka attīstību neiebilda. Iebilda lopkopības uzņēmums SIA “Jaunpope”³⁴, jo vienu no ģeneratoriem bija domāts uzstādīt nepilnus 200 metrus no cūku fermas. No šīs turbīnas plāniem atteicās.

²⁸ https://www.kurzeme.lv/data/attachments/Go%20fishing%20in%20Kurzeme_web_121951.pdf

²⁹ [Makšķerēšana Kurzemē - Kurzemes tūrisma asociācija](#)

³⁰ [VZD datu publicēšanas portāls](#)

³¹ [Greenpower, SIA, 40003992236 - par uzņēmumu](#)

³² https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/projects/Vēja_parki_ainavtelpa_R_Svedenbergs.pdf

³³ <http://old.deputatiuzdelnas.lv/lv/arhivs/kandidatu-arhivs/aivars-lembergs.html#6>

³⁴ [Popē darbu uzsāk Latvijā augstākais vēja ģenerators](#)

Rindas apkārtnē zeme tiek plaši izmantota lauksaimniecībā. Pieminētā saimniecība SIA “Jaunpope”, kas nodarbojas ar jauktu lauksaimniecību (augkopību un lopkopību), gadā apgrozījusi ap 510 tk EUR, nodarbinot 35 darbiniekus. 2024. gadā apgrozījums krities līdz 132 tk EUR, nodarbinot piecus darbiniekus³⁵. Vairāki citi lauksaimniecības uzņēmumi apsaimnieko zemi Rindas upes krastā. Piemēram, Popes pagasta zemnieku saimniecība “Cepļi”, kuras pamata nodarbošanās ir bioloģisko liellopu audzēšana, 2023. gada maijā uzsākuši attīstīt tūrisma atpūtas vietu “Upes osta” pie Rindas upes³⁶. Rindas upes krastā izveidota neliela tūristu mītne un novietota mobilā mītne (kopā nakšņošanai līdz 10 cilvēkiem), ar pirti, kubulu, labiekārtotām ugunsgrūdu un telšu vietām, piedāvājot izbraucienus ar laivām un SUP dēļiem^{37,38}. Lielākā daļa tūristu gan šai vietā brauc speciāli nakšņot, ūdenstūristu, kas to izmantotu nakšņošanai laivu maršrutā, ir maz.

3.2. Tūrisma un rekreācijas nozīme

Rindas upe ūdenstūrismā izceļas ar salīdzinoši daudzveidīgu maršrutu piedāvājumu³⁹, kas ļauj pielāgot braucienu gan īsai, gan vairāku dienu pieredzei, kā arī dažādiem sagatavotības līmeņiem. Piemēram, viens no īsākajiem posmiem ir aptuveni 5 km garais maršruts no Rindas ciema līdz Stendes upei, kas piemērots īsai, mierīgai laivošanai un iesācējiem, jo upe šajā posmā ir relatīvi vienkārša un pārskatāma (parasti gan laivojums turpinās pa Irbi). Savukārt garākie maršruti, piemēram, no Rindas ciema līdz jūrai vai Lielirbei (aptuveni 40 km divās dienās), piedāvā pilnvērtīgu ūdenstūrisma pieredzi ar nakšņošanu dabā, mainīgām ainavām un pakāpenisku pāreju no pļavu un mežu posmiem uz piekrastes vidi.⁴⁰ Maršrutu struktūra bieži balstās uz loģisku posmu dalījumu – augštece (Puzes ezers – Rindas ciems) ar lēnāku, vietām aizaugušu tecējumu vairāk piemērota pieredzējušajiem laivotājiem vai augstā ūdens periodiem, savukārt posms no Rindas ciema uz leju kļūst ainaviski interesantāks, ar likumotu gultni, dzidrāku ūdeni un labāku caurbraucamību pat zemā ūdens līmenī.⁴¹ Būtiska priekšrocība ir arī iespēja integrēt Rindas maršrutus plašākā sistēmā – tā dabiski savienojas ar Stendes un Irbes upēm, veidojot gandrīz 100 km garu nepārtrauktu ūdenstūrisma koridoru no Usmas ezera līdz Baltijas jūrai⁴². Tas ļauj vienu un to pašu upi izmantot dažādos veidos – kā īsu dienas izbraucienu, kā posmu garākā ekspedīcijā vai kā alternatīvu mazāk noslogotam dabas baudījumam salīdzinājumā ar populārāko Irbes lejteci.

Ūdenstūristu maršruta vietu raksturojums upes garumā pieejams Upesoga.lv tīmekļa vietnē. Gan jaunajā (B), gan vecajā (A) versijā ir dažas nepilnības par pieejamo infrastruktūru (piemēram, nav nozīmīga pakalpojumu punkta “Upesosta”, vēl pāris

³⁵ JAUNPOPE, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību, 41203001508 - par uzņēmumu

³⁶ Par mums – Upesosta

³⁷ <https://www.facebook.com/p/Upes-Osta-100092628406415/>

³⁸ Upes osta - VisitVentspils

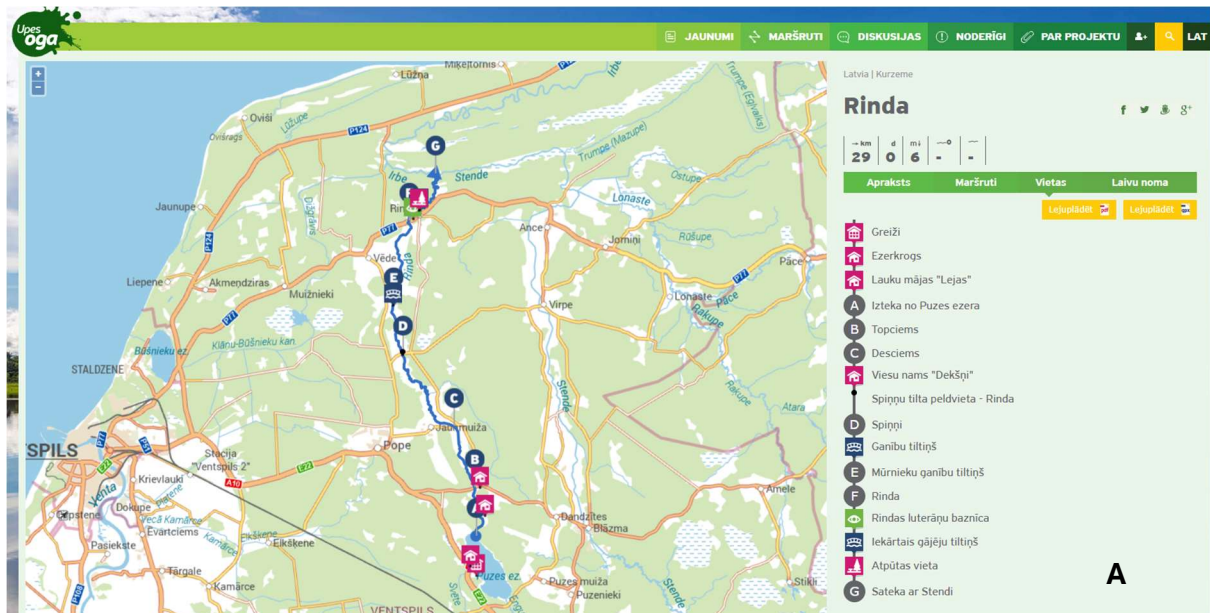
³⁹ <https://upesoga.lv/search?query=Rinda>

⁴⁰ <https://arlaivu.lv/laivosana-rinda/>

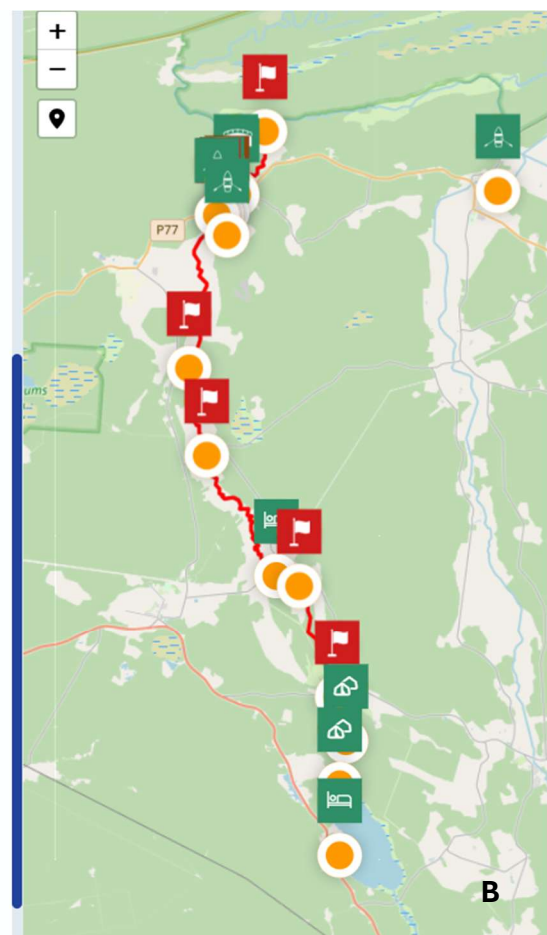
⁴¹ <https://www.seakayak.lv/marsruti/upes/irbe/>

⁴² <https://www.campo.lv/river.php?river=Rinda>

privāto labiekārtoto atpūtas vietu, ko var nomāt), norādīta peldvieta pie Spiņņu tilta, kas dabā ir aizaugusi un realitātē nepastāv u.c.

- Greiži
- Izteka no Puzes ezera
- Lejas
- Topciems
- Tilts pāri Rindai uz Popes ceļa (V1315)
- Upes osta
- Spiņņi
- Mūrnieku ganību tiltiņš
- Rindas ciems
- Rindas luterāņu baznīca un mācītājmuiža
- Rindas skola
- Gājēju tiltiņš
- Sateka ar Stendi

3. attēls. Rindas ūdenstūrisma maršruta sadalījums *Upesoga* vecajā (A – līdz 2025. gadam) un jaunajā (B - no 2026. gada) versijā. *Avots: Upesoga.lv.*

Piedāvājums. Kopējais laivu nomas operatoru skaits, kas piedāvā Rindas upes ūdenstūrisma maršrutu (2025. gadā), ir 25⁴³ (par dažiem operatoriem mazāk nekā Irbei). Tā ir informācija, ko dažādos veidos var atrast digitāli, meklējot laivu nomu Irbes upē (gan kā sponsorētas reklāmas saistībā ar meklētajiem atslēgas vārdiem, gan kā konkrēts piedāvājums mājas lapā). Aktualizētais saraksts šobrīd pieejams Upesoga 2026. gada mājas lapas versijā⁴⁴. Spriežot pēc to telpiskā izvietojuma (sk. 4. attēlu), iespējams, ka Irbi pēc pieprasījuma piedāvā vēl kāds laivu vai SUP dēļu operators, kuru ūdenstūrisma maršruti ir Kurzemē. Pie Rindas upes atrodas divi laivu operatori: *Nāa ču laivot* un *Rindas skola*. Pēc Lursoft datiem gan nav iespējams iegūt datus par laivu biznesa ekonomisko ietekmi, jo konkrētie operatori nav reģistrējušies kā SIA. Kopējais “flotes” lielums visiem šiem 25 operatoriem ir 1588 laivas u.c. peldlīdzekļi, tostarp visvairāk kanoe laivas (695), VISTA tipa kajaki (402) un 198 SUP dēļi.⁴⁵ Bāzes operatoru kopējā flote ir mazāka ~67 laivas (pamatā kanoe - 49), arī kajaki un SUP. Daļa no tālāk bāzētiem operatoriem nosaka minimālo grupas lielumu, lai būtu racionālas loģistikas izmaksas: piemēram, grupas lielums — sākot no 8 laivām⁴⁶. Vidēji cenas svārstās ap 30 EUR par laivu par dienu. Cenā ietilpst laivu transports un automašīnu šoferu loģistika starp starta un finiša vietām, inventārs⁴⁷. Pēc intervijām ar bāzes operatoriem, daudz aktīvāks un pieprasīts ir Irbes upes posms lejpus Rindas ciema (pieci kilometri) kombinācijā ar Irbes upi. Irbes augštece tiek pieprasīta ļoti maz.

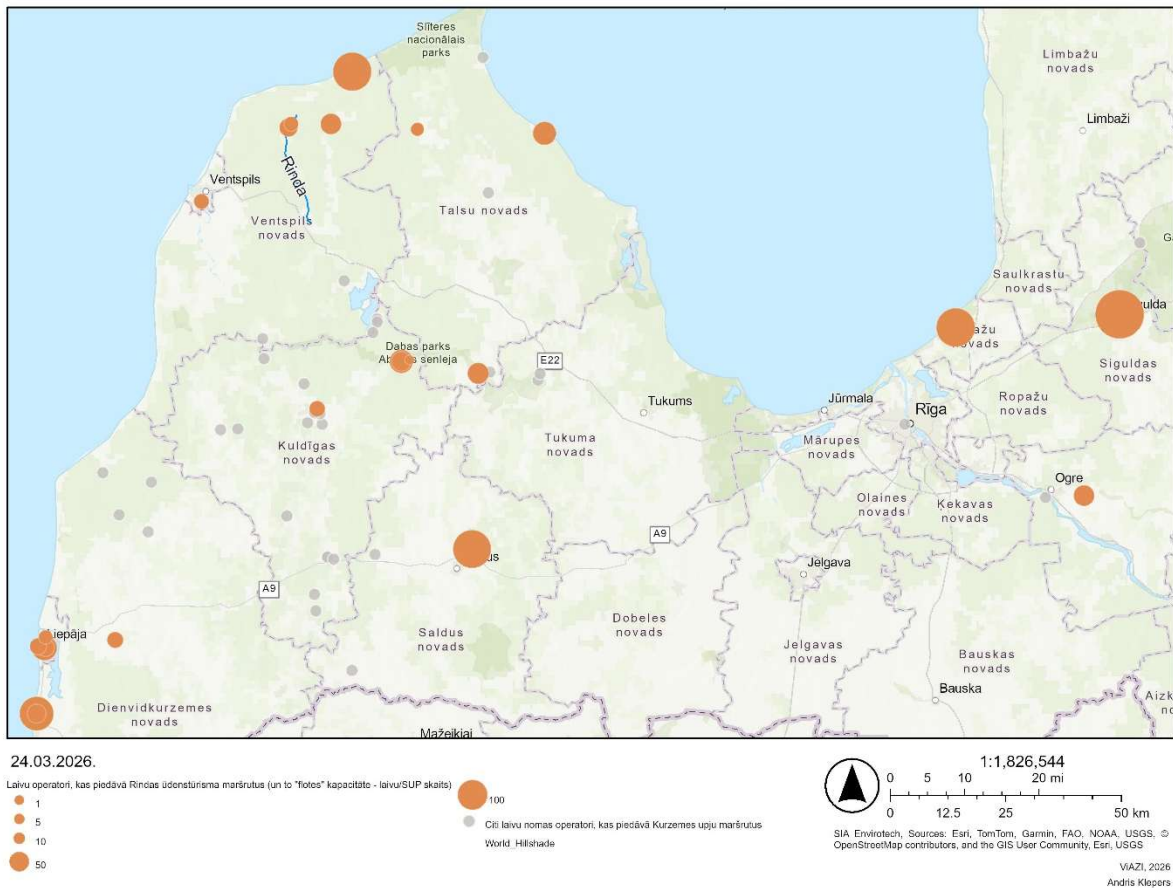
⁴³ 2airi.lv, Ar laivu, Atvars Laivas, Boards You, Boattherapy, Campo laivas, Daba laba, Daiņa laivas, DreijMači, Jūras Laivas, Kanoe Rīga, Kanoecentrs, Krastiņu laivu noma, Kurzemes Laivas; bij. Beaver, kanoe laivu noma, Laivo.lv, Laivubrāļi, Mučas, Nāa ču laivot, Niknās laivas, Remo Laivas, Rindas skolas laivu noma, Sabiles laivas, Spura, Sofijas laivas un Vecais Taizels.

⁴⁴ <https://upesoga.lv/map/river/20-rinda>

⁴⁵ Izmantojot Riwarways, Kurzemes plānošanas reģiona laivu operatoru aptauju (2025), to papildinot ar autora vizuālajiem novērojumiem, nomājot laivas, arī ar informāciju no mājas lapām, fotogrāfijām u.c. saistītiem materiāliem.

⁴⁶ [Irbes upe](#)

⁴⁷ [Irbes upe](#)

4. attēls. Laivu operatori, kas piedāvā laivu nomu un Rindas upes maršrutu ūdenstūristiem.
Dati Kurzemes plānošanas reģions, Rīverways un autora precizējumi un papildinājumi, 2025.

Pieprasījums. Rindas lejtecei aprēķins ir pamatojams ar detalizētāk veikto pieprasījuma un laivu nomas pakalpojumu vērtējumu, kas veikts sociāli ekonomiskajā ziņojumā par Irbes upi. Ņemot vērā, ka Rinda ir viens no ērtākajiem Irbes maršruta sākuma punktiem, viegli piebraucams un loģisks garākiem vienas dienas vai divu dienu braucieniem, tad pieņemts, ka vismaz 95 % laivu uzsāk savu Irbes maršrutu Rindā. Noapaļojot, tas būtu ap **3168 laivām gadā** (tāds, kāds tas bija 2025. gadā). Rindas augštecē situācija ir pavisam cita. Ir tikai divi bāzes operatori ar kopējo floti 67 laivas, un viņu pašu vērtējumā pa Rindas augšteci notiek tikai daži braucieni gadā. Papildus vēl 25 operatori savos piedāvājumos piemin Rindu, taču vērtēts un noprotams, ka aptuveni pusei nav neviena brauciena gadā (pieprasījums ir neregulārs), bet pārējiem var būt tikai 1–dažas grupas gadā. Ja piesardzīgi vērtējot pieņem, ka abi bāzes operatori kopā nodrošina ap 8–12 grupām gadā un vidējā grupa ir 6–8 laivas, un vēl ap 10–12 citi operatori katrs realizē vidēji 1 grupu gadā ar ap 8 laivām, tad Rindas augšteces kopējais apjoms būtu aptuveni ~130–190 laivas gadā, bet ņemot vērā, ka daļa ir divu dienu maršruts, tad tas kopā veido ap 300 laivu dienām gadā. Tam klāt jāpierēķina 5 % privātās laivas, kas netiek nomātas. Tad augštecē laivu skaits ir mazāks par 200, kamēr lejtece ir ļoti populāra tāpat kā Irbe. Rindas kopējo laivu skaitu gandrīz pilnībā veido lejtece, jo tā funkcionē kā Irbes maršruta sākuma posms, kamēr

augštece ir nišas segments ar ļoti nelielu patstāvīgu plūsmu. Daļu no tās veido garāki braucieni no Puzes ezera otra krasta (kur ir ērtākas laivas ielaišanas iespējas) vai pat no Usmas ezera. Līdz ar to apgrozījums no ūdenstūrisma variē ļoti krasi no ~9000 EUR gadā augštecē līdz ~95 tk EUR lejtecē, kas arī ir galvenā ar upi saistītā saimnieciskā darbība.

3.3. Upes ietekme uz nekustamo īpašumu vērtību

Rindas upe nekustamo īpašumu vērtībā šajā apvidū tiek izcelta galvenokārt kā klusuma, privātuma, dabiskuma un rekreācijas resurss, nevis kā intensīvas apbūves vai komerciālas attīstības zona. To labi parāda “Saliņi” sludinājums⁴⁸ Popes pagasta Topciemā, kur uzsvērts, ka 10,5 ha īpašumu “ieskauj meža masīvi un Rindas upe, kas ir īpašuma rietumu puses robeža un veido aptuveni 150 m garu krasta līniju, radot ideāli piemērotu vidi dabas un klusuma cienītājiem” (sk. 5. attēlu).

Lauku īpašums pie Rindas upes, Popes pagastā
“Saliņi”, Popes pagasts, Ventspils novads
€ 135000

Piedāvājam iegādāties lauku īpašumu “Saliņi”, kas atrodas Popes pagasta Topciemā, aptuveni 25km attālumā no Ventspils un 5km attālumā no A10 šosejas Ventspils – Rīga. Īpašums iekārtots pēc labākajām Kurzemes lauku viensētu tradīcijām. Pirms mazliet vairāk kā 10 gadiem renovēto dzīvojamo ēku papildina palīgēku ansamblis, kurā ietilpst 20. gadsimta sākumā būvēta klēts ēka ar darbnīcu un kūti, laukakmeņi mūrēta nojume, atjaunots malkas šķūnis un pilnībā renovēta lauku pirtīņa. 10,5 ha plašais zemes gabals atrodas nomalā vietā, to ieskauj meža masīvi un Rindas upe, kas ir īpašuma rietumu puses robeža un veido aptuveni 150m garu krasta līniju, radot ideāli piemērotu vidi dabas un klusuma cienītājiem. Dzīvojamās ēkas renovācijas procesā uzklāts Rukki jumta segums, uzstādītas Rukki notekas, mainīti logi, veikti ēkas siltināšanas darbi un fasādes renovācija. Mājas iekšpusē veikti visi nepieciešamie darbi lai nodrošinātu ērtu, mūsdienīgām prasībām atbilstošu sadzīvi, saglabājot lauku mājām raksturīgo šarmu. Dzīvojamā ēka sastāv no:

- ▶ trīs aulamistabām

5. attēls. Sludinājums par nekustamā īpašuma pārdošanu pie Rindas upes. 2026. gada martā.

Avots: www.lhp.lv

Līdzīga loģika parādās arī citos piedāvājumos: 1,2 ha viensētai Rindas krastā kā priekšrocības minēts “labiekārtots upes krasts ar peldvietu”, laba piekļuve no ceļa un esošas komunikācijas⁴⁹, bet citā Popes pagasta piedāvājumā pozitīvi izcelts, ka īpašums atrodas tikai 300 m no Rindas upes⁵⁰. Tas nozīmē, ka Rinda piešķir īpašumiem pievienoto vērtību tieši caur ainaviskumu, peldēšanās un laivošanas iespējām, dabas tuvumu un mazapdzīvotas vides – brīvības sajūtu.

Ja salīdzina cenu līmeni, tad Rindas upes tuvums Popes pagastā acīmredzami ļauj prasīt augstāku cenu nekā par citu lauku zemi bez šīs pievienotās vērtības. Jau analizētie divi apbūves zemes gabali Topciemā pie Rindas upes maksā 1,75 EUR /m² un 1,95 EUR /m²

⁴⁸ [Lighthouse Properties nekustamo īpašumu aģentūra](#)

⁴⁹ [SS.COM Lauku viensētas - Ventspils un raj. - Popes pag., Cena 63 000 €. Labiekārtots īpašums upes krastā. Piedāvājam funkcionējoša - Sludinājumi](#)

⁵⁰ [SS.COM Lauku viensētas - Ventspils un raj. - Popes pag., Cena 49 000 €. Lauku viensēta ar mežu un lauksaimniecības istabas, attālumā - Sludinājumi](#)

^{51,52} turklāt abi tiek tirgoti ar apstiprinātu detālplānojumu vairākiem apbūves gabaliem. “Saliņi” ar 10,5 ha kopplatību, māju un ēkām ir ap 1,29 EUR/m², savukārt 1,2 ha labiekārtota viensēta pie upes ar ēkām maksā 63 000 EUR, kas pret zemes platību ir 5,25 EUR/m². Taču šis jau ir pilnīgi cits produkts, jo cenu būtiski maina ietilpstošās ēkas, pirts, peldvieta un komunikācijas^{53,54}. Tātad, ja vērtē tieši zemes segmentu pie Rindas upes, reāls tirgus līmenis 2026. gada martā ir ap 1,75–1,95 EUR/m², bet lielākiem īpašumiem ar jau esošu apbūvi un plašu teritoriju cena uz m² var kristies zemāk, jo pircējs maksā ne tikai par zemi, bet arī par mērogu un lietošanas elastību. Papildu salīdzinājumam reģionā tuvākie ūdens malas īpašumu “premium” segmenta piemēri ārpus pašas Rindas ir dārgāki. Piemēram, Usmas ezera krasta īpašumi SS sludinājumos tiek piedāvāti ap 6,83 EUR/m², bet Tīrukša ezera krastā — ap 3,75 EUR/m², kamēr pie Irbes upes un jūras Lielirbē liels zemes gabals tiek tirgots ap 1 EUR/m²⁵⁵. Cenu analīze apliecina, ka Rindas apkārtnē cenu ziņā ir vidēja: tā ir dārgāka par vienkāršu iekšzemes lauku zemi, bet lētāka par stipriem ezera ūdensmalas vai piejūras “premium” segmenta īpašumiem. No aktuālajiem publiskajiem piedāvājumiem Popes pagastā ir vairāki salīdzināmi īpašumi tieši Rindas tuvumā — “Saliņi”, 1,2 ha viensēta Topciemā pie upes, abi 2 ha apbūves zemes gabali “Ēzes” un “Salnas”, kā arī 1,24 ha īpašums Popē 300 m no Rindas.

Ūdens malas tuvums ar ainaviskumu un āra rekreācijas iespējām paaugstina nekustamā īpašuma cenu vismaz par 5 %, kā noskaidrots pētījumā Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, analizējot lielu skaitu pārdoto īpašumu cenas⁵⁶.

3.4. Potenciālās attīstības iespējas un ierobežojumi

Organizētas iesaistīto pušu apspriešanas laikā, kas norisinājās Ancē 2026. gada 26. janvārī un kurā piedalījās 22 dalībnieki no pašvaldības, DAP, LVM, laivu operatoru pārstāvjiem, vietējās kopienas u.c. tika apspriests viedoklis par Rindas upes nākotnes attīstības iespējām. Vēl pieci laivu operatori piedalījās attālināti. Šādā sanāksmē, kas ir paplašināta fokusgrupa, tik svarīgs nav statistisks vidējais rādītājs, kā vairāk viedokļu daudzveidība tematiskajos jautājumos. Daži jautājumi tika uzdoti vienoti gan par Rindas, gan par Irbes upi.

Visaugstākā piekrišana Rindas upes teritorijas izmantojumam (sk. 6. attēlu) ir ūdenstūristiem (laivotājiem), savvaļas dabas tūristiem un makšķerniekiem, savukārt

⁵¹ [SS.COM Zeme - Ventspils un raj. - Popes pag., Cena 35 000 € \(1.75 €/m²\). Tiek pārdots nekustamais īpašums Ēzes apstiprināts kuru saskaņā - Sludinājumi](#)

⁵² [SS.COM Zeme - Ventspils un raj. - Popes pag., Cena 39 000 € \(1.95 €/m²\). Tiek pārdots nekustamais īpašums Salnas apstiprināts atrodas - Sludinājumi](#)

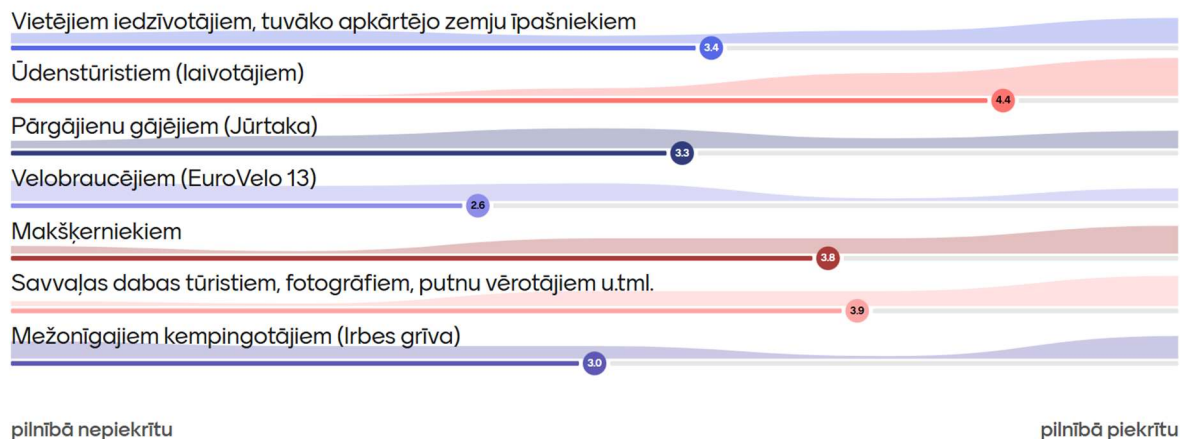
⁵³ [Lighthouse Properties nekustamo īpašumu aģentūra](#)

⁵⁴ [SS.COM Lauku viensētas - Ventspils un raj. - Popes pag., Cena 63 000 €. Labiekārtots īpašums upes krastā. Piedāvājam funkcionējoša - Sludinājumi](#)

⁵⁵ <https://www.ss.com/lv/real-estate/plots-and-lands/ventspils-and-reg>

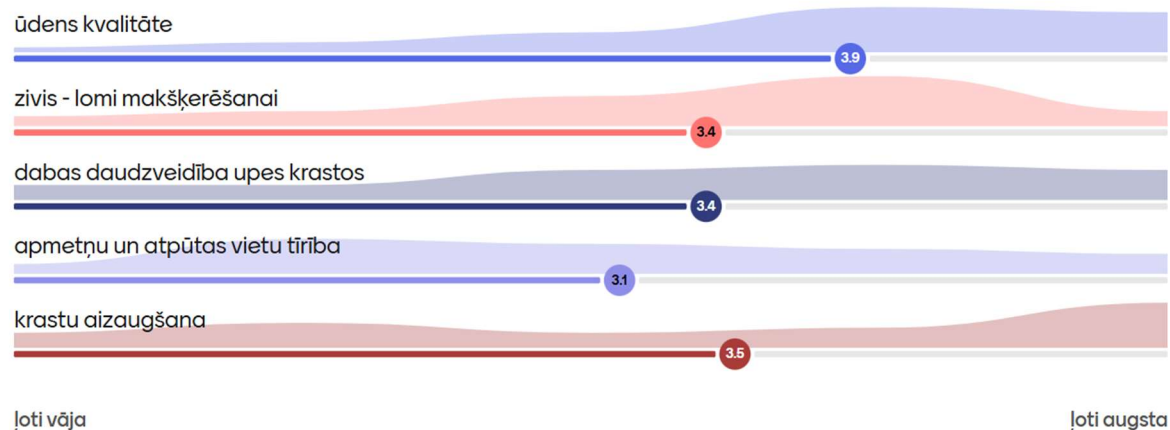
⁵⁶ Mežgaile, A., & Klepers, A. (2025). Scenic Wealth of Biosphere Reserve: Valuing Cultural Ecosystem Services Using Hedonic Pricing. *Landscape Architecture and Art*.

zemāka — velobraucējiem un mežonīgajiem kempingotājiem, kas mazāk attiecas uz Rindas upi (ir specifiski piejūras ceļotāju grupa).

6. attēls. Rindas upe kā prioritāte brīvā laika pavadīšanai dažādām sabiedrības grupām.
Apspriešanas iesaistīto pušu (N=27) viedoklis, 26.01.2026.

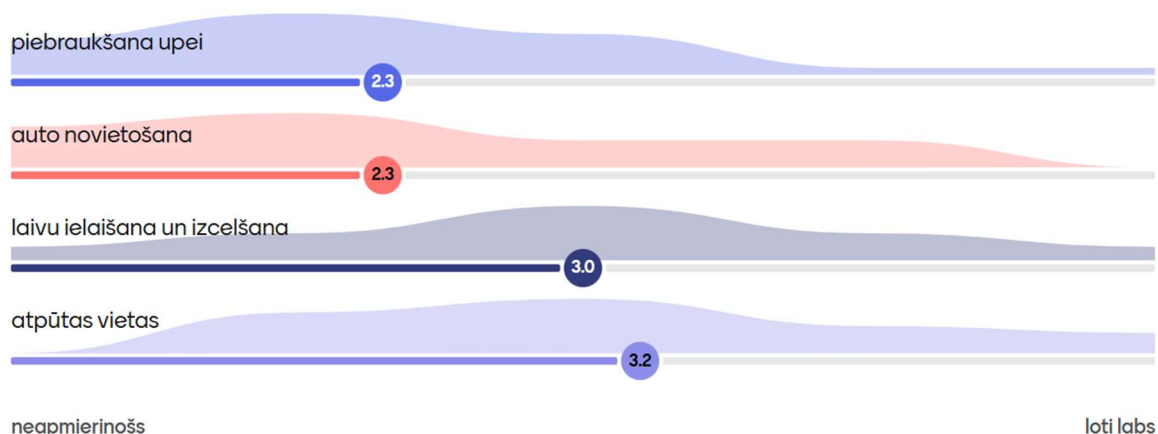
Kopumā iesaistīto pušu uztverē Rindas upes ekoloģiskais stāvoklis tiek vērtēts kā salīdzinoši labs, ar augstāk novērtētu ūdens kvalitāti (3,9). Dabas daudzveidība upē un tās krastos (3,4) un zivju resursi makšķerēšanai tiek vērtēti vidēji (3,4), lai arī grupā pastāv pretēji viedokļi negatīvā un pozitīvā virzienā. Savukārt apmetņu un atpūtas vietu tīrība (3,1) norāda uz zināmām apsaimniekošanas nepilnībām. Vienlaikus kā būtiskāka problēma tiek norādīta krastu aizaugšana, kaut arī šeit pretēji viedokļi sadalās izteikti polāri (sk. 7. attēlu).

7. attēls. Rindas upes ekoloģiskā stāvokļa uztvere. Apspriešanas iesaistīto pušu (N=26) viedoklis, 26.01.2026.

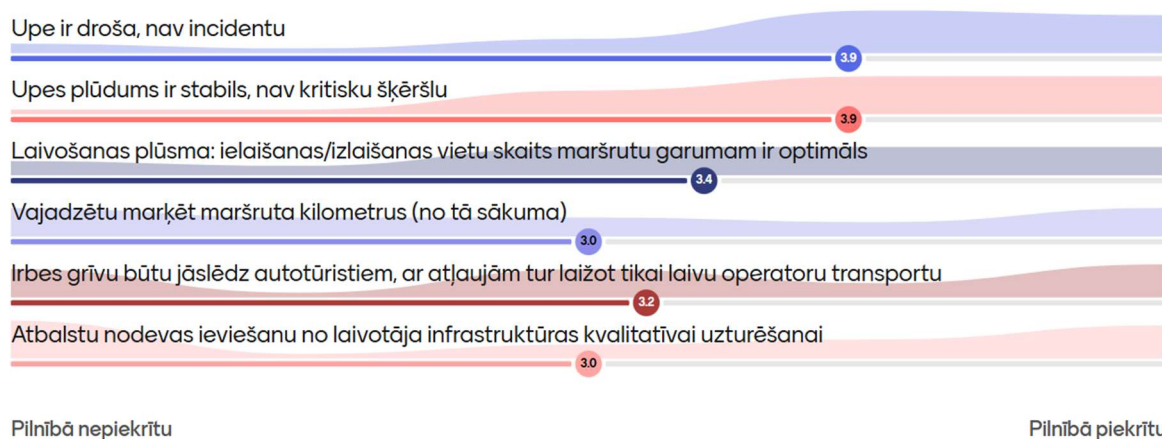
Rindas upes piekļuve (sk. 8. attēlu) kopumā tiek vērtēta kā vidēji laba, ar salīdzinoši pozitīvāku novērtējumu laivu ielaišanai un izcelšanai (3,5) un piebraukšanai upei (3,1). Tajā pašā laikā auto novietošanas iespējas (2,7) un atpūtas vietu kvalitāte (3,0) tiek vērtētas zemāk, kas norāda uz infrastruktūras nepilnībām un ierobežotu kapacitāti. Tas kopumā liecina, ka, lai gan piekļuve ir funkcionāli nodrošināta, vajadzīgi uzlabojumi

autostāvvietu organizācijā un atpūtas vietu labiekārtojumā, lai uzlabotu lietotāju pieredzi.

8. attēls. Rindas upes piekļuves uztvere. Apspriešanas iesaistīto pušu (N=22) viedoklis, 26.01.2026.

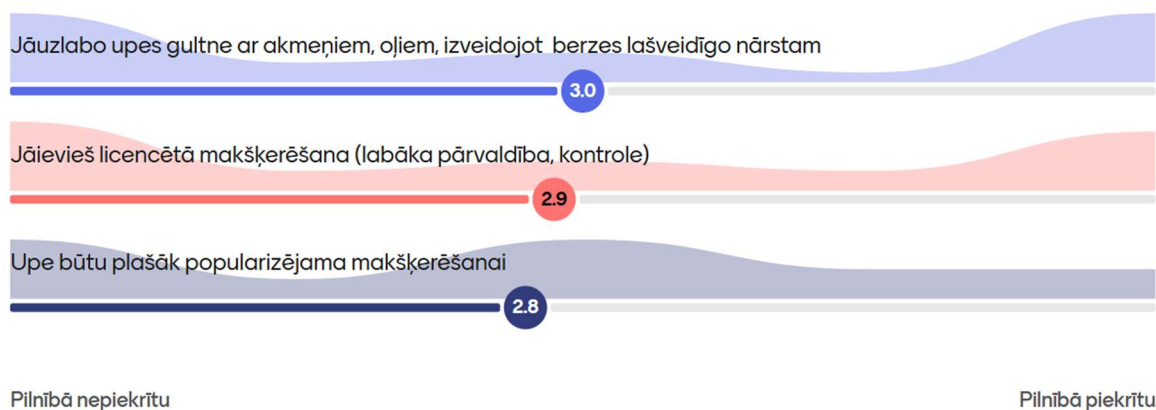
Iesaistīto pušu uztverē Rinda tiek vērtēta kā salīdzinoši droša un piemērota laivošanai, ar stabilu plūdumu un bez būtiskiem šķēršļiem (sk. 9. attēlu). Vienlaikus redzama mērena piekrišana uzlabojumiem maršruta organizēšanā, piemēram, ielaišanas vietu skaita optimizēšanai un vajadzībai labāk marķēt maršrutu. Attieksme pret regulējumu vai lielākiem ierobežojumiem pamatā attiecas uz Irbes maršrutu, taču šādā kontekstā skar arī Rindas lejteci (izņemot Irbes grīvas jautājumu). Iesaistīto pušu vidū ir pārstāvji ar pretējiem viedokļiem visos šajos jautājumos, katram pārstāvēt arī savu individuālo interesi.

9. attēls. Irbes upes ūdenstūrisma organizēšana. Apspriešanas iesaistīto pušu (N=23) viedoklis, 26.01.2026.

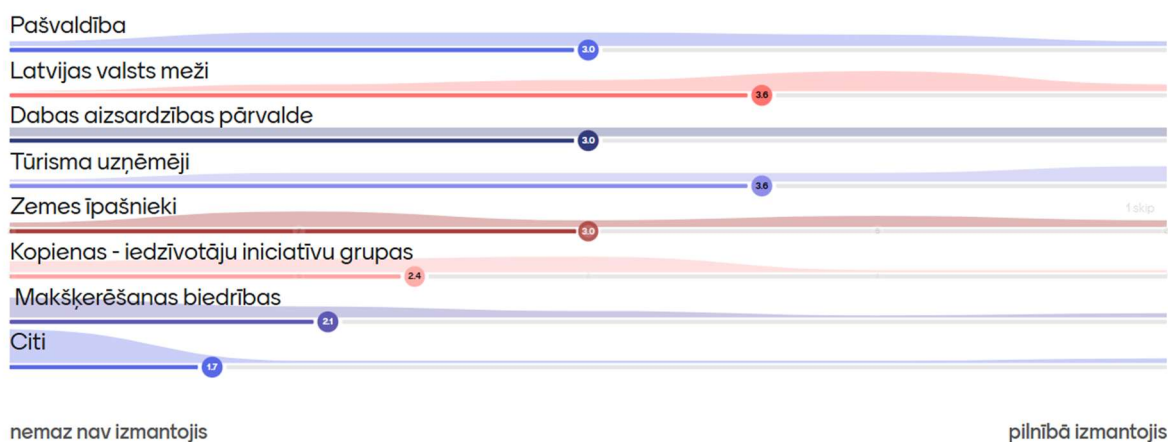
Iesaistīto pušu uztverē par maksķerēšanas organizēšanu redzama mērena, bet ne izteikta piekrišana dažādiem iespējamiem pasākumiem (sk. 10. attēlu), kas liecina par dalītu viedokli. Nedaudz lielāks atbalsts ir dabisko nārsta vietu uzlabošanai, kamēr licencētas maksķerēšanas ieviešana un popularizēšana tiek vērtēta piesardzīgāk. Kopumā tas

norāda, ka nozare ir atvērta uzlabojumiem, taču bez skaidra konsensa par konkrētiem pārvaldības instrumentiem. Visos jautājumos ir izteikti pretējie viedokļi, vairāk nosliecas uz Rindas un Irbes upes nepopularizēšanu maksšķerņiem (šis jautājums tika apspriests kopā abām upēm).

10. attēls. Irbes upes maksšķerēšanas organizēšana. Apspriešanas iesaistīto pušu (N=20) viedoklis, 26.01.2026.

Iesaistīto pušu pārstāvju uztverē neviena cita iesaistītā puse netiek vērtēta kā pilnībā izmantojusi savas iespējas nodrošināt kvalitatīvu upju apsaimniekošanu (sk. 11. attēlu), kas norāda uz vispārēju sistēmisku nepilnību sajūtu. Salīdzinoši augstāka atbildība tiek piedēvēta tūrisma uzņēmējiem un Latvijas valsts mežiem, savukārt pašvaldības, zemes īpašnieki un dabas aizsardzības institūcijas tiek vērtētas līdzīgā, vidējā līmenī. Zemāks novērtējums kopienu iniciatīvām un maksšķerņiem biedrībām liecina, ka šo grupu loma apsaimniekošanā tiek uztverta kā ierobežotāka vai mazāk ietekmīga. Arī šis jautājums tika apspriests kopā abām upēm, lai arī, piemēram, DAP un LVM loma Rindas upes pārvaldībā ir mazāka. Vienlaikus ir vairākas vietas pie upes, kur zeme pieder pašvaldībai un būtu iespēja izpausties vairāk (tā tiek sagaidīts no iesaistīto pušu viedokļiem).

11. attēls. Apspriešanas iesaistīto pušu (N=21) viedoklis par to, kura no Irbes upes apsaimniekošanā iesaistītajām pusēm nav izmantojusi savas iespējas nodrošināt izcili labu apsaimniekošanu (savu pilnvaru un funkciju ietvaros), 26.01.2026.

Sarūkošas ekonomikas apstākļos, kas raksturīga apkārtējiem lauku un mežu apvidiem jāprot uz priekšu plānot, kā to izdarīt gudri un ilgtermiņam atbilstoši. Šādu vietu pievilcība rada papildu nodarbinātību lauku reģionos, upes tuvums piešķir papildu vērtību nekustamajiem īpašumiem. Tomēr svarīgi saglabāt arī ainavas kvalitāti un līdzsvaru starp ekonomiskajām aktivitātēm un dabas daudzveidības pastāvēšanu ilgtermiņā. Pastāv iespēja plašāka dabas tūrisma piedāvājuma veidošanai, taču ir ierobežoti uzņēmējdarbības resursi un esošais piedāvājums uz eksportu īpaši nefokusējas (kaut varētu, īpaši pavasara un rudens laikā). Ūdenstūrismā būtiski atrisināt apmetņu un atpūtas vietu piekļuves un kapacitātes, infrastruktūras kvalitātes uzturēšanas jautājumus. Vienlaikus Rindas loma ir būtiska, lai kalpotu kā alternatīva, kas var palīdzēt mazināt antropogēno slodzi Irbes ūdenstūrisma maršrutos. Tas daļēji ir laivu operatoru spēkos veicināt ceļotāju “pavirzīšanu” uz mazāk zināmiem, bet vērtīgiem maršrutiem. Arī tādēļ, ka Rindas lielākajā daļā posma laivu skaits ir neliels, potenciāls pastāv un te ir mazāki riski no dabas daudzveidības vērtību ietekmēšanas.

4. Problēmas un riski

Ūdens kvalitātes rādītāji, zivju resursi, klimata pārmaiņu ietekme uz upes līmeni un bioloģisko daudzveidību padziļinātāki apskatīta ekoloģiskās daļas ziņojumā. Nozīmīgākos riskus atbildīgai upes apsaimniekošanai sociāli-ekonomiskā kontekstā nākotnē rada vairākas jomas, kas analizētas turpinājumā. Daļa skar arī ekoloģiskos jautājumus, kas parādās arī sabiedrības komentāros, kas analizēti iepriekš.

1. Rindas augšteces aizaugšana un upes caurbraucamības pasliktināšanās. Rindas augštece (vietām arī vidustece) ir sekla, lēna un vietām stipri aizaugusi, kas samazina tās piemērotību gan laivošanai, gan makšķerēšanai. Ja aizaugšana turpināsies un netiks mērķtiecīgi pārvaldīta, upe zaudēs savu pievilcību kā alternatīvs, mierīgs ūdenstūrisma maršruts, bet atsevišķos posmos piekļuve ūdenim kļūs vēl sarežģītāka. Tas īpaši aktualizējas karstās vasaras sezonās, kad ūdens līmenis kritas.

2. Nepietiekama piekļuves un atpūtas infrastruktūras kvalitāte. Lai gan piekļuve Rindai kopumā ir funkcionāla, zemākais vērtējums dots auto novietošanai un atpūtas vietu kvalitātei. Tas rada risku, ka pieaugot pieprasījumam, veidosies stihiska auto novietošana, nekārtība pie upes un nevienmērīga slodze vietās, kas tam nav sagatavotas. Piemēram, pie Spiņņu tilta. Labāks labiekārtojums arī pie citiem tiltiem, kas veidojas kā savienojuma punkti arī ar maršruta alternatīvām (laivu ielaišanu / izvilksanu).

3. Fragmentēta un nepietiekami koordinēta pārvaldība. Neviena no iesaistītajām pusēm netiek uztverta kā pilnībā izmantojusi savas iespējas nodrošināt kvalitatīvu apsaimniekošanu. Tas nozīmē risku, ka bez skaidras atbildību sadales un koordinācijas starp pašvaldību, zemju īpašniekiem, uzņēmējiem un citām iesaistītajām pusēm Rindas attīstība notiks haotiski un reaktīvi, nevis stratēģiski. Piemēram, pašvaldībai pieder zeme

pie V1315 tilta (Popes kartupeļu pagraba). Vairāk iespēju attīstīt upes komerciālos pakalpojumus, loģistiku privātajiem zemju īpašniekiem (kā Upes osta), taču arī jau esošo attīstītos pakalpojumus iekļaut kopējos maršrutos labākai plānošanai.

4. Rindas kā alternatīva maršruta nepietiekama izmantošana un vāja pozicionēšana.

Rindai ir potenciāls mazināt slodzi Irbē, tomēr šobrīd tas tiek izmantots nepilnīgi. Ja laivu operatori un digitālie resursi arī turpmāk primāri virzīs plūsmu uz populārāko Irbes maršrutu, Rinda saglabāsies kā maz izmantots resurss, nevis instruments sabalansētākai reģiona ūdenstūrisma plūsmai.

5. Zema un neregulāra ekonomiskā aktivitāte Rindas augštecē. Rindas augštecē pieprasījums pēc laivošanas ir ļoti mazs un neregulārs, bet saimnieciskā aktivitāte pamatā koncentrējas tikai dažās vietās. Tas rada risku, ka infrastruktūras uzturēšana un pakalpojumu attīstība nenotiks pietiekamā apmērā, jo ekonomiskais stimulētājs ir vājš. To apliecina arī Upes ostas esošais bizness, ka lielākā daļa klientu atbrauc nesaistīti ar ūdenstūrisma, kaut vieta un atrašanās maršruta vidū ir stratēģiska šim tūrisma veidam.

6. Pakalpojumu kvalitātes nevienmērīgums atsevišķās vietās. Lielākā daļa atsauksmju ir pozitīvas, tomēr daļa negatīvo komentāru saistās ar konkrētu saimnieku komunikāciju, privātuma trūkumu vai neskaidrībām par pakalpojuma saturu. Šādas epizodes var negatīvi ietekmēt Rindas upes ūdenstūrisma kopējo reputāciju, īpaši tāpēc, ka nelielā tirgū pat atsevišķi slikti pieredzes stāsti ir labi pamanāmi.

7. Digitālās informācijas nepilnības par maršrutiem un infrastruktūru. Publiski pieejamajos maršrutu aprakstos ir nepilnības par pieejamo infrastruktūru un vietām pat kļūdaina informācija. Tas rada risku, ka apmeklētāji pieņem neprecīzus lēmumus par maršrutu, sagatavotību un pieturvietām, kas samazina pieredzes kvalitāti un apgrūtina plūsmas pārvaldību. To labot ir salīdzinoši viegli un te kā iesaistītā puse var būt arī Kurzemes plānošanas reģions, projekta komanda no "Riverways", taču arī citas iesaistītās puses (pašvaldība un laivu operatori).

8. Demogrāfiskā lejupslīde un vietējās kopienas kapacitātes samazināšanās.

Apkārtnē iedzīvotāju skaits samazinās un pieaug vidējais vecums, līdz ar to sarūk arī vietējās kopienas spēja iesaistīties upes apsaimniekošanā un uzņēmējdarbībā. Ilgtermiņā tas palielina risku, ka vietējā ekonomiskā aktivitāte kļūs vēl vājāka un samazināsies cilvēku skaits, kuri ikdienā pieskata un lieto upi. Tās rekreatīvā vērtība tiks izmantota mazāk (kaut šobrīd ir pietiekami daudz arī privāti apsaimniekotu un uzturētu piekļuves vietu (laipu, peldvietu) pie upes.

9. Potenciāls konflikts starp autentiskas dabas saglabāšanu un komforta gaidām.

Daļai apmeklētāju Rindas galvenā vērtība ir klusums, attālinātība un "digital detox" pieredze, kamēr citi sagaida lielāku komfortu, interneta pieejamību un privātumu. Ja attīstība netiks vadīta uzmanīgi, pastāv risks zaudēt tieši autentiskuma dimensiju, kas šobrīd ir viena no galvenajām Rindas konkurējošām priekšrocībām.

10. Makšķerēšanas resursa izmantošanas un pārvaldības nenoteiktība. Rinda ir nišas makšķerēšanas upe ar salīdzinoši mazu spiedienu, bet neviennozīmīgu vērtējumu par zivju resursu kvalitāti un upes vides stāvokli. Bez precīzākas uzskaites un mērķtiecīgas pārvaldības pastāv risks vai nu pārvērtēt makšķerēšanas tūrisma potenciālu, vai arī neizmantot to laikā, kad tas varētu palīdzēt dažādot sezonālītāti. Tam vairāk konkrētu priekšlikumu ir ekoloģijas sadaļā.

11. Kultūras mantojuma un ainaviskās kvalitātes pakāpeniskas degradācijas risks. Rindas apkārtnē ietver vairākas nozīmīgas kultūras mantojuma vietas un augstvērtīgu ainavu struktūru, taču bez mērķtiecīgas piesaistes tūrisma piedāvājumam un saudzīgas piekļuves veidošanas šo vērtību izmantošana paliek nepilnīga. Pastāv risks, ka tās tiks ignorētas vai lokāli degradētas, nesaņemot pietiekamu uzmanību apsaimniekošanā.

5. Normatīvais un pārvaldības ietvars

5.1. Upes statuss

Atbilstoši Aizsargjoslu likumam⁵⁷ Rindas aizsargjosla ir ne mazāk kā 100 metrus plata josla katrā krastā (upēm, kuru garums ir 25 – 100 kilometri). Tas ietverts arī aktuālajā pašvaldības **teritorijas plānojumā**.⁵⁸

Atbilstoši Civillikuma 1. pielikumam⁵⁹ ar publisko ezeru un upju sarakstu, Rinda ir **publiskā upe visā tās garumā**. Spēkā vispārīgie⁶⁰ makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi (MK noteikumi Nr. 800).

5.2. Vietējie pašvaldību un valsts noteikumi par izmantošanu un aizsardzību

Aktuālajā pašvaldības (Popes pagasta) teritorijas plānojumā zeme gar Rindu pamatā ir mežu vai lauksaimniecības zeme. Pie visiem tiltiem, kas šķērso upi, plānotas publiskās piekļuves ūdenim, kuru minimāls labiekārtojums un regulāra uzturēšana būtu pietiekama arī ūdenstūrisma vajadzībām un kalpotu makšķerniekiem, vietējo iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām. Teritorijas plānojumā ar upi robežojas vēja parka aizsargjosla, vairāku kultūras mantojuma pieminekļu aizsardzības zona. Rindas upes lejtece ietilpst Ances pagasta teritorijas plānojuma daļā⁶¹. Papildinoši te iekļautas arī robežas ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām – dabas liegumu “Rindas un Stendes ieleja”, kas dibināta 2025. gadā⁶². Šai teritorijai nav izstrādāts dabas aizsardzības plāns un uz to

⁵⁷ [Aizsargjoslu likums](#)

⁵⁸ <https://www.ventspilsnovads.lv/lv/media/6174/download?attachment>

⁵⁹ [Civillikums. Pielikumi](#)

⁶⁰ [Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi](#)

⁶¹ [Ances pagasts.dgn](#)

⁶² [Rindas un Stendes ieleja](#)

attiecas Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (Ministru kabineta noteikumi Nr. 264).

5.3. Pārvaldības institūcijas un sabiedrības iesaiste

Rindas upes apsaimniekošanā iesaistītas vairākas puses — pašvaldība, Dabas aizsardzības pārvalde, Latvijas valsts meži, tūrisma uzņēmēji un privātie zemju īpašnieki, kuru savstarpējā koordinācija varētu būt labāka. Lai nodrošinātu ilgtspējīgu pārvaldību, būtiski stiprināt sadarbību un ieviest kopīgu pieeju gan infrastruktūras uzturēšanā, gan apmeklētāju plūsmas organizēšanā. Vajadzīga koordinētāka maršruta pārvaldība — precīza informācija par atpūtas vietām un to labiekārtojumu (daļa ir plānota, daļa vāji uzturēta – piemēram, atpūtas un publiskās piekļuves vietas upei pie tiltiem). Daļa no privātajām labi uzturētajām atpūtas un apmetņu vietām nav iekļautas ne “Upesoga.lv ūdenstūrisma tīmekļa vietnē, ne pašvaldības ūdenstūrisma aprakstos, tās nezina arī daļa laivu operatoru (piemēram, “Zāliši” – sk. 12. attēlu)

12. attēls. Privāti labiekārtota ūdenstūristu atpūtas un apmetnes vieta “Zāliši” Popes pagastā pirms Spiņņu tilta.

Vajadzīga labāk koordinēta informācijas apmaiņa par Rindas upes alternatīvu un priekšrocībām no laivu operatoru puses, ko rekomendē Irbes pārslogošanas mazināšanai. Lai arī teritorijā ir maz iedzīvotāju, ir vairākas NVO, kas varētu būt

līdzieinteresētas un iesaistāmas upes infrastruktūras attīstībā. Piemēram, mednieku klubam “Jaunpope”⁶³ statūtos viens no darbības mērķiem ir:

“videi draudzīga tūrisma, atpūtas un dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas atbalsts un veicināšana”

Medību klubam “Angerminde”⁶⁴ starp darbības mērķiem statūtos minēts:

“piedalīšanās vides un dabas aizsardzības jautājumu risināšanā un realizēšanā”

Plašāki mērķi, kapacitāte un pieredze dažādās iniciatīvās ir līdzās esošai biedrībai “Popes muiža”, tostarp:

“sekmēt radošu, vispusīgi attīstītu, fiziski un pilsoniski aktīvu cilvēku izaugsmi Ventspils novadā un ārpus tā, īpašu uzmanību vēršot uz ilgtspējīgu Popes pagasta iedzīvotāju kopienas un teritorijas attīstību;

nodrošināt iedzīvotājiem līdzvērtīgas iespējas savas dzīves vides un vietējās teritorijas sakārtošanā un attīstībā, veicinot sabiedrības integrāciju;

stiprināt vietējās kopienas saliedētību un demokrātiskās vērtības, veicināt pilsonisko līdzdalību un sociālo atbildību.”

6. Secinājumi un rekomendācijas

6.1. Kopīgie secinājumi

Rindas upe sociāli-ekonomiskajā skatījumā ir vērtējama kā nozīmīgs, bet pašlaik nepietiekami izmantots resurss Ventspils novada iekšzemes rekreācijā un dabas tūrismā. Tās galvenā vērtība ir nevis liels apmeklētāju apjoms vai intensīva komercializācija, bet tieši pretēji — augsts dabiskums, klusums, mazapdzīvota vide, kultūrvēsturiskais konteksts un iespēja piedāvāt atšķirīgu pieredzi nekā noslogotākajā Irbes maršrutā. Rindas upe jau šobrīd piešķir teritorijai pievienoto vērtību gan rekreācijas, gan nekustamo īpašumu tirgū, kur upes tuvums saistās ar privātumu, ainaviskumu, peldēšanās un laivošanas iespējām, tomēr šī vērtība vēl nav pilnībā pārvērsta koordinētā un ilgtspējīgā attīstībā. Vienlaikus jāņem vērā, ka apkārtējā teritorija atrodas sarūkošas ekonomikas un depopulācijas apstākļos — iedzīvotāju skaits 2,5 km joslā ap upi no 2018. līdz 2025. gadam samazinājies no 440 līdz 410, vietējā uzņēmējdarbība ir fragmentēta, bet daļa rekreācijas pakalpojumu balstās nelielās, privātās iniciatīvās. Šādos apstākļos Rindas apsaimniekošanai jābalstās nevis uz dārgu un pārmērīgu infrastruktūras izbūvi, bet uz mērķētu, pakāpenisku un labi koordinētu ieguldījumu investēšanu.

⁶³ [Jaunpope, Mednieku klubs, 40008344491 - par uzņēmumu](#)

⁶⁴ [ANGERMINDE, Mednieku biedrība, 40008183410 - par uzņēmumu](#)

Svarīgākais attīstības virziens ir Rindas pozicionēšana kā mierīgai laivošanai, makšķerēšanai un dabas izziņai piemērotai alternatīvai Irbes pārslodzei, saglabājot tās autentiskumu un vienlaikus uzlabojot pamata piekļuves kvalitāti. Šobrīd upe funkcionāli jau ir daļa no plašāka ūdenstūrisma koridora no Usmas ezera līdz Baltijas jūrai, un tās lejtece ir ļoti nozīmīga, jo ap 95 % Irbes maršruta laivu startē no Rindas ciema, kamēr augštece saglabā nišas raksturu ar daudz mazāku plūsmu. Tas nozīmē, ka Rindai ir dubulta loma: tā ir gan patstāvīgs galamērķis mazāk intensīvai rekreācijai, gan arī instruments, ar kuru iespējams izlīdzināt reģiona ūdenstūrisma slodzi. Lielākais risks nav pārmērīga attīstība, bet tieši nepietiekama koordinācija, fragmentēta informācija, nepilnīgi uzturētas publiskās piekļuves vietas un vāja spēja sasaistīt privātās iniciatīvas vienotā maršruta piedāvājumā. Tādēļ atbildīgai apsaimniekošanai jābūt orientētai uz to, lai nelieliem ieguldījumiem būtu maksimāls efekts — uzlabojot piekļuvi pie tiltiem, padarot redzamu privāto piedāvājumu, sakārtojot maršrutu informāciju un stiprinot sadarbību starp pašvaldību, zemju īpašniekiem, operatoriem un kopienu.

6.2. Ieteikumi atbildīgai apsaimniekošanai

1. **Sakārtot un uzturēt publiskās piekļuves vietas pie tiltiem kā Rindas pamata infrastruktūru.** Rindas gadījumā visracionālākais publiskais ieguldījums ir nevis liela mēroga jaunu objektu veidošana, bet minimāli, taču kvalitatīvi sakārtotu piekļuves punktu izveide pie tiltiem, kur teritorijas plānojumā jau paredzētas publiskas piekļuves ūdenim. Īpaši svarīgi ir nodrošināt piebraukšanu, sakārtotu auto novietošanu, vienkāršas ielaišanas/izcelšanas vietas laivām, atkritumu savākšanu un skaidru norāžu sistēmu pie tādām vietām kā Spiņņu tilts, V1315 tilts un citi savienojuma punkti. Tā kā iesaistīto pušu uztverē auto novietošana un atpūtas vietu kvalitāte ir vājākie piekļuves elementi, tieši šeit nelieli ieguldījumi dotu lielāko uzlabojumu lietotāju pieredzei.
2. **Pozicionēt Rindu kā apzināti mierīgu alternatīvu Irbes pārslodzei.** Rindu nevajadzētu attīstīt kā masu tūrisma galamērķi, bet gan kā kvalitatīvu, mazāk noslogotu maršrutu tiem, kas meklē klusumu, dabas izziņu, īsākus braucienus vai mierīgāku vidi. Šī pozicionēšana būtu jāīsteno gan operatoru komunikācijā, gan digitālajos maršrutu aprakstos, īpaši akcentējot lejteci kā loģisku un ērtu starta punktu Irbei un augšteci kā nišas maršrutu pieredzējušākiem lietotājiem vai augstā ūdens sezonā. Šāda pieeja palīdzētu samazināt spiedienu uz Irbi, vienlaikus palielinot Rindas atpazīstamību bez nepieciešamības to pārslogot.
3. **Iekļaut privātās atpūtas un pakalpojumu vietas vienotā, caurredzamā maršruta informācijas sistēmā.** Rindas maršrutā jau šobrīd ir vairākas privāti labiekārtotas vietas, kas nav pietiekami redzamas publiskajā informācijā, piemēram, “Upes osta”, “Zālīši” un citi nelieli punkti. Tos vajag iekļaut vienotā maršruta aprakstā kopā ar skaidri norādītu funkciju — nakšņošana, atpūta, pirts, laivas, SUP, ēdināšana, piekļuve vai makšķerēšanas iespējas. Tas radītu labāku kopējo maršruta loģiku, uzlabotu pakalpojumu redzamību un palīdzētu nelielām vietējām iniciatīvām strādāt

kopējā sistēmā, nevis izolēti. Tieši šāda pieeja ir īpaši piemērota sarūkošas ekonomikas apstākļos, kur lielāka nozīme ir maziem, lokāliem un savstarpēji papildinošiem pakalpojumiem.

4. **Uzlabot un regulāri aktualizēt digitālo informāciju par maršrutiem, piekļuvi un infrastruktūru.** Publiski pieejamā informācija par Rindu šobrīd nav pilnīga: trūkst dažu nozīmīgu pieturvietu, ir kļūdaini norādīta atsevišķa infrastruktūra, un maršruta struktūra ne vienmēr atspoguļo reālo situāciju dabā. Vajadzīgs vienots, regulāri atjaunināts maršruta apraksts, kurā skaidri parādīti posmi, piekļuves punkti, privātās un publiskās atpūtas vietas, apgrūtinājumi, sezonālās īpatnības un alternatīvie maršruti. Šis ir salīdzinoši lēts, bet ļoti efektīvs instruments plūsmas pārvaldībai un lietotāju gaidu izlīdzināšanai.
5. **Attīstīt Rindas augšteci kā nišas segmentu ar sezonāli diferencētu piedāvājumu.** Rindas augštece nav jāvērtē pēc tiem pašiem kritērijiem kā lejtece vai Irbe, jo tās pieprasījums ir mazs un neregulārs. Tās priekšrocība ir atšķirīgā pieredze — lielāks savvaļas raksturs, mazāka noslodze, piemērotība augsta ūdens sezonām un specifiskiem makšķerēšanas vai laivošanas segmentiem. Tādēļ augšteces attīstībā jāfokusējas uz nelielu specializētu piedāvājumu, nevis uz masveida noslodzes palielināšanu. Tas samazinātu risku ieguldīt infrastruktūrā, kurai nav stabila pieprasījuma, un vienlaikus ļautu veidot ekskluzīvāku produktu pavasarī un rudenī.
6. **Stiprināt koordinētu pārvaldību starp pašvaldību, operatoriem, zemju īpašniekiem un vietējo kopienu.** Rindas upe ir tipisks gadījums, kur lielākā daļa risinājumu nav saistīta ar lieliem kapitālieguldījumiem, bet ar spēju sadarboties. Nepieciešama regulāra informācijas apmaiņa starp iesaistītajām pusēm par piekļuvēm, uzturēšanu, plūsmu, sezonālām problēmām un pakalpojumu attīstību. Pašvaldībai būtu jāuzņemas koordinējoša loma, īpaši attiecībā uz publiskajām piekļuvēm, taču privātajiem īpašniekiem un operatoriem jābūt skaidri iesaistītiem kopējā maršruta funkcionēšanā. Vietējās NVO un kopienu organizācijas var būt nozīmīgas partneres tieši nelielu uzturēšanas un vietas stāsta stiprināšanas iniciatīvu īstenošanā.
7. **Saglabāt autentiskumu kā galveno attīstības principu.** Rindas priekšrocība nav plašs labiekārtojums vai intensīva pakalpojumu koncentrācija, bet tieši klusums, attālinātība un “digital detox” pieredze, ko apmeklētāji jau tagad novērtē ļoti augstu. Tāpēc infrastruktūras attīstība jāveido piesardzīgi — uzlabojot funkcionalitāti, bet nesagraujot ainavas un vietas raksturu. Jāizvairās no pārmērīgas urbanizācijas, pārblīvēta marķējuma vai komforta standartu uzspiešanas vietām, kuru pievilcība balstās to vienkāršībā un dabiskumā. Vienlaikus jau esošo komforta pakalpojumu esamība ļauj paplašināt mērķgrupu un ūdenstūrisma pieredzējuma kvalitāti.
8. **Saistīt rekreācijas attīstību ar kultūras mantojuma un ainavisko vērtību izcelšanu.** Rindas apkārtnē ir bagāts kultūrvēsturiskais slānis — Angermindes pils vieta, Jaunmuižas dzirnavas, Rindas baznīca, tradicionālā viensētu ainava un arheoloģiskās vietas. Šīs vērtības nepieciešams daudz mērķtiecīgāk integrēt

rekreācijas un tūrisma stāstījumā, veidojot ne tikai laivošanas maršrutu, bet arī plašāku upes teritorijas pieredzi. Tas dotu pievienoto vērtību privātajiem un publiskajiem piedāvājumiem, palielinātu teritorijas pievilcību un radītu argumentus saudzīgai attīstībai.

9. **Veicināt makšķerēšanas un laivošanas sezonālu papildināmību, nevis konkurenci.** Makšķerēšana Rindā ir nišas aktivitāte ar mazu spiedienu, bet potenciālu pavasara un rudens sezonās, kad laivošana nav galvenais segments. Atbildīgā apsaimniekošanā šīs aktivitātes jāuztver kā savstarpēji papildinošas, nevis konkurējošas, īpaši izmantojot vienus un tos pašus publiskos piekļuves punktus un nelielo infrastruktūru. Tas var palīdzēt dažādot sezonālo ekonomisko aktivitāti un labāk izmantot ierobežotos vietējos resursus.
10. **Plānot attīstību pakāpeniski, ar regulāru izvērtēšanu.** Ņemot vērā sarūkošās ekonomikas kontekstu un nelielo pieprasījumu lielākajā daļā upes posmu, Rindai vispiemērotākais ir pakāpeniskas attīstības modelis. Vispirms jāuzlabo publiskās piekļuves un informācija, tad jāstiprina privāto vietu redzamība un maršruta vienotība, un tikai pēc tam jāvērtē tālāki ieguldījumi. Šāda secība ļautu izvairīties no pārmērīgiem izdevumiem un vienlaikus balstīt lēmumus reālā lietojuma pieredzē. Īslaicīgi vērts aktualizēt monitoringa datus par laivu skaitu, atpūtnieku daudzumu un upes noslodzi.

Andris Klepers, marts 2026.

